

ಸತ್ಯ, ಸಂವೇದನೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ - ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

*Dr.Thyagaraj.S Associate Professor of Kannada, Govt. First Grade College, Bangalore.

ಪೀಠಿಕೆ:

ಕಲಾಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ಬೆಲೆಕಟ್ಟುವಾಗ ಸಮಕಾಲೀನ ಸತ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ನಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯಷ್ಟನ್ನೇ ಮುಂದೂಡುವುದು ನಿಷ್ಪಲ ಎಂದೆನಪೆ. ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತಾಗಂತೂ ಈ ಮಾತು ಹೆಚ್ಚು ನಿಜ. ಕಾರಣ, ನಾಟಕ ಕಥೆ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಶುದ್ಧತರವಾದ, ಹೆಚ್ಚು ಅಪರೂಪವಾದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾದದ್ದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಲೇಖಕರಾದ ಕುವೆಂಪು, ಪು. ತಿ. ನ. ಮುಂತಾದವರು ವೀರ್ಯವತ್ತಾದ ಗಂಡುಗದ್ಯ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ: ಅಲ್ಲಿ, ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಇಡೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತೊಡಗಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕವನಗಳ ಒಲವು ಮಾತ್ರ ತೆಳುವಿನ ಕಡೆ, ತುಂಬಾ ನಾಜೋಕಿನ ಕಡೆ, ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭೌತಿಕದ ಕಡೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಯಸುವುದು ತುಂಬಾ ಅಮೂರ್ತವಾದದ್ದನ್ನೇ; ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರ ಕಾಂಕ್ಷೆ ತುಂಬಾ ಸೀಮಿತವಾದ್ದು. ನಮ್ಮ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ, ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಅಥವಾ ಹಾಗಿಲ್ಲದೆಯೇ, ಶಂಕರರ ವೇದಾಂತದ ಬೋಧೆಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಮಾತಲ್ಲ. ಕವಿಗೆ ಸುಖಕೊಡುವ, ದುಃಖಕೊಡುವ ಈ ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತು ಮಿಥ್ಯೆ, ಭ್ರಮೆ ಹಾಗೂ ಅವನ ಆತ್ಮ ಮಾತ್ರ ಅವಿಕಾರ್ಯವಾದ್ದು ನಿತ್ಯವಾದ್ದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಶಾಂಕರ ತತ್ವ ನಿತ್ಯ - ಅನಿತ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟ ಭೇದವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಕೊಡುವ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗಳು, ಒತ್ತಡಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದೆಲ್ಲಿ? ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ, ಆವರಣದ ಸತ್ಯ, ಮತ್ತು ಭಾಷೆ - ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಹೋರಾಡುವಾಗಲೇ ಅಲ್ಲವೆ?

ಸುತ್ತಣ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೆರದಿಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ರೂಪತಿವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕವಿಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೂ ಈ ಸಂಬಂಧದ ನವುರುಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ನಂಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಣ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸ್ವಂತ ತುರ್ತಿನದಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೇ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ರಸಿಕರಿಗೆ ರುಚಿರುಚಿಯಾದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಪದ್ಯಕಟ್ಟಿ ಎಸೆಯುವ ಬಹಿರಂಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಲೇಖನೋದ್ಯೋಗದ ಅವಧಿಯದ್ದವೂ ಬದಲಾಗದಂಥ, ಬರವಣಿಗೆಗೇ ಮೀಸಲಾದ, ಒಂದು 'ಪಾತ್ರರೂಪ'ವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಬದಲಿಸುವ, ನೋವುತಿನ್ನುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಆ ಪಾತ್ರರೂಪಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಹಳೆಯ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ

ಅತ್ಯಂತ ಬಹುಮುಖಿ ಎನ್ನಬಹುದಾದ, ಮುಕ್ತ ಸಂವೇದನೆಯುಳ್ಳವರೆನ್ನ ಬಹುದಾದ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯವೇ.

ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕವನಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನ ಸೌಂದರ್ಯದ ಅನೇಕ ಭಾವ ಗೀತೆಗಳು ಚದರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿನ ಅವರ ವಿಧವಿಧವಾದ ಲೋಲುಪ್ತಿಗಳನ್ನು ಚಂದವಾಗಿ ಮೂಡಿಸುವವು ಅವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅವರ ಇಡೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅಮರುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುವಂಥವು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಉಳಿದ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹುಷಾರಾಗಿ ಆಯ್ದು ಆಯ್ದು ಪಟ್ಟಿಹಚ್ಚಿ ಗೂಡು ತುಂಬಿಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಾವ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅರ್ಹವಾದಂಥ ಅನುಭವಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಆ 'ಮನುಷ್ಯನ' ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಾಸಗಿಯವು ಹೊರಗುಳಿಯುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಕುವೆಂಪು ಮತ್ತು ಪು. ತಿ. ನ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ, ಅಪರೂಪವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೂ ಭಾಷೆ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಮಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅತಿ ಕೃತಕ ಕನ್ನಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ, ಅಂಥ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರವೇ ಗೊಂದಲಗೊಳಿಸಿಬಿಡುವ ವಾಸ್ತವತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಕವನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ, ಕವಚ ಕಟ್ಟಿ.

ಮತ್ತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ - ವಾಸ್ತವ ಸತ್ಯ, ಕವಿಯ ಸಂವೇದನೆ, ಕಾವ್ಯ, ಭಾಷೆ ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದದ್ದೇ. ಅದೂ ಕನ್ನಡದಂಥ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಭಾರತೀಯ ಕವಿಗಂತೂ ಈ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತ ಪಶ್ಚಿಮದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಶತಮಾನಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಕೆಯಂತಿದೆ. ಭಾರತದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತ ಒಬ್ಬ ಕವಿ ವಾಸ್ತವತೆಯ ಹಲವಾರು ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಗೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಮೈಚೆಲ್ಲಿದವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನೋವೃತ್ತಿಗಳು, ಕರ್ಮಕಾಂಡ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಮಧ್ಯಯುಗದವಾಗಿವೆ; ನಮ್ಮ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮತ್ತು - ತಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ ತುರ್ತಾಗಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಮಾಜವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅತಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ನೆನಪಾಗಿದೆ.

ಲೀವಿಸ್‌ನ ಕಾಲದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಹೀಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಟುಂಬದಂತಹ ಸಮಾಜವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಶಿಸಿಹೋಗಿ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಳ್ಳಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಅವನು ಶೋಕಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬರಹಗಾರ ವಾಸ್ತವತೆಯ ಒಂದೊಂದು ಮಗ್ಗಲಿಂದ ಚೋದಿತನಾಗಿ ಕೌಟುಂಬಿಕವಾದ ಸಮಾಜಪ್ರಜ್ಞೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿದ್ದ ವರ್ಷವರ್ತನಂತೆಯೋ, ಡಿಕನ್ಸನಂತೆಯೋ, ಜಾರ್ಜ್ ಎಲಿಯಟ್‌ಗಳಂತೆಯೋ, ಜಾನ್ ಬನಿಯನ್‌ನಂತೆಯೋ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ ಪರಕೀಯತೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವ ಕಾಮೂನಂತೆ ಅಥವಾ ಬ್ರಿಕ್ಸ್‌ನಂತೆ ಕೂಡ ಬರೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುವವರಿಗೆ ಪರಕೀಯವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಬೇರಿಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಜವಾಗಿರ ಬಲ್ಲದೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಹಜವಾಗಿ ಆಳಕ್ಕೆ ಬೇರಿಳಿದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಮಷ್ಟಿಯ ನೆನಪು ಇರಬಲ್ಲದು. ಹೀಗೆ ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ವಾಸ್ತವತೆಯ ಇಡೀ ವರ್ಣಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು

ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಭಾರತೀಯ ಲೇಖಕ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಲೇಖಕರಿಗಿಂತ - ಅವರು ಹಿಂದಿನವರಾಗಲಿ ಈಗಿನವರಾಗಲಿ - ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮನಗಾಣಬಹುದು.

ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಗಿಂತ ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ, ಸಮೂಲವಾಗಿ ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವವನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಸತ್ಯಗಳ ವರ್ಣಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಇದ್ದುದಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡು ಎದುರಾಗುವ ಸ್ಪರ್ಶಬೇಕು. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಾಸ್ತವತೆಯ ವಿರುದ್ಧ - ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬದುಕುವಾಗ, ತೊಡರಿಕೊಳ್ಳುವ ದ್ವಂದ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಗೋ ವಿವರಿಸಿ ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡುಬಿಡೋಣವೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ 'ಭಾರತೀಯ ಸಹನೆ' 'ಏಕತೆಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ' ಮುಂತಾದ ಸರಳ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಬರವ ಕವಿತೆಯ ರೂಪವಿನ್ಯಾಸ ತನ್ನೊಳಗೆ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿರುವಂತದ್ದಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ - ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರೆಯುವವರು ಸರ್ವತ್ರ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಯದೆಯೇ ತಲುಪುವ (ವಾಸ್ತವದ ಅನುಭವವನ್ನು ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳದ) ಸುಲಭ ಸಾಂತ್ವನವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ

ಕಾವ್ಯ ಸುತ್ತಣ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡದ್ದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಯತ್ತಿಸುವ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗೆ (ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕವಿಗಳಿಗೂ ಬಹುಶಃ) ಭಾಷೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯೊಂದು ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ವೀರಶೈವ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಲಾವಿಷಯಕ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿದರು. ಅದೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕನ್ನಡ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಮಾಧ್ಯಮವಾದದ್ದೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಖಾಸಗಿ ಮಾತುಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆ ಬೌದ್ಧಿಕಕ್ಕೆ ಏರಿದೊಡನೇ ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಮಹತ್ತಿನದಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿದುಬಂದದ್ದು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಂದಾಗಿ ಎನ್ನಲೇಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಇವತ್ತಿಗೂ ಗಂಡು ನುಡಿಕಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಹೊಮ್ಮಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಹಳ್ಳಿಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೇ.

ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗೀಕೃತವಾಗುತ್ತಿರುವ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಹುಮಂದಿ ಲೇಖಕರು ಕಾಣಿಸಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಜಾಗೃತ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಳಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅನ್ಯತ್ರ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಭಾಷೆ ಬೆಳೆಯುವ ದಾರಿಯಲ್ಲ. ಗೃಹಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ; ಇತರ ಆಸೆ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, - ಹೀಗಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆಯದೆ ನಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಹಜವಾಗಿ ಕೃತಕವಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ಜೀವಂತ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಅಲ್ಪದಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಕನ್ನಡ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿದೆ, ಹೌದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ತೆರೆದಿರುವಂಥ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಿಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಿಗೆ ಮೆಯ್ಯಗೊಡುವಂತೆ ಬಗ್ಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ.

ನಮ್ಮ ನವೋದಯ ಕಾಲದ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಾದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾವಗೀತೆಗಳ ತಮ್ಮ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ನಗರ ಭಾಗದ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಿದರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಇತರ ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ರೂಪಾಂತರಗಳಿಗೆ ಈಗ ಬಳಕೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಹಳಗನ್ನಡವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತೆಂದರೆ ಅವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅನುವಾದಕರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಃ ಕವಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುವೆಂಪು, ಪು. ತಿ. ನ. ಗೋಕಾಕ ಇವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಮಯ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಲಂಕಾರವೇ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಅವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಭಾಷಾರೂಪಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಆಗ ಭಾಷೆ ಮುಗ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರದ ಭಾಷೆ ಮುಗ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರದ ಭಾಷೆ ಅದು, ಕವಿಸಮಯವಾಗಿರುವಂಥದು; ವಾಸ್ತವವಾದ ಜೀವನ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಅಧಿಕಾರಮುದ್ರೆ ಆ ಭಾಷೆಗಿಲ್ಲ.

ಬೇಂದ್ರೆಯವರೊಬ್ಬರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಂಡವರು. ಆದರೆ ಆ ಪರಿಹಾರ ಇವೊತ್ತು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಂತಿಕೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗದು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಡುಮಾತನ್ನೂ ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯದ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅತಿ ನವುರಾದ ಭಾವಗೀತೆ - ಸಂವೇದನೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಜೀವಂತವಾದ ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಜೊತೆ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಯೊಬ್ಬನ ಒಡನಾಟ ತೀರ ಹೊಸದೇ ಆದ ಒಂದು ಕಾವ್ಯರೂಪವನ್ನು ನಮಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಸಮಾಜದ ಸಮಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಬಂದವರು. ಶ್ರೀಮಂತ ಸ್ತೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕಾವ್ಯರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವವರು. ಅವರ ಜೀವನದರ್ಶನ, ಅದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅವರು ಬಳಸುವ ಕಾವ್ಯರೂಪ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ - ಎಲ್ಲ ಏಕಮೇವ ಒಂದೇ ತುಂಡು. ಆದರೆ ಬೇಂದ್ರೆ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. - ಎರಡು ಶೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಇಬ್ಬರು ಬೇಂದ್ರೆ ಇದ್ದಾರೇನೋ ಎಂದು; ಒಬ್ಬ ಹಿಂಡು ಅಗಲದ ಗಾಯಕ ಕವಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕ್ರೋಧ ಕುದಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿವಾದಿ.

ಉಪಸಂಹಾರ:

ಯುರೋಪಿನ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಶತಮಾನಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಕೆಯಾದ ಇಂದಿನ ಭಾರತ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಸಿಗದಷ್ಟು ಧಾವಂತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಯಶಃ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿಗಿಂತ ಇಲ್ಲಿನ ಕಾವ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟವೂ ಸಂಕಲಿತವೂ ಆಗಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಭಾರತೀಯನಿಗಾದರೋ ಭಾರತದ ಭೂತಕಾಲ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿವ ವಾಸ್ತವತೆಯೇ ಆಗಿದೆ: ಉದ್ಯಮೀಕೃತ ವಾಗುತ್ತಿರುವ ಭಾರತ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಭವಿಷ್ಯದ ವಾಸನೆ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಅವನ ತಾಯಿಯಲ್ಲಿ, ಅವನು ಹಳ್ಳಿಯ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದು ಅವನ ಜೊತೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರಬಹುದಾದ ದೂರದ ಸಂಬಂಧಿಯಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಮದುವೆಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ - ಮುಂತಾಗಿ. ಹೀಗೆ ವಿಲಕ್ಷಣ

ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರುವ ಕಲಸುಕಲಕಾಗಿರುವ ವಾಸ್ತವತೆಗೆ ಎದುರಾಗಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಪಶ್ಚಿಮದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳಾದರೂ ಮುಂದೆ ನಾವು ಏನಾಗಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂಥವು.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು:

- ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ, ವಿ ಎಂ ಇನಾಮದಾರ, ಸಮಾಜ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ,
- ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ಹಾಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ಡಿ. ಮಂಗಳಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ, ಹೇಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ,
- ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ಕಾಮಧೇನು ಪುಸ್ತಕ ಭವನ,
- ಔದುಂಬರಗಾಥೆ (ಬೇಂದ್ರೆ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ), ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ (ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ), ಶ್ರೀಮಾತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ,
- ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯ, ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ, ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ,

